

Warszawa, 2007-12-18

BADANIE PRODUKCJI ROŚLINNEJ

**WYNIKOWY SZACUNEK PRODUKCJI GŁÓWNYCH
ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W 2007 R. ¹⁾**

Wyniki szacunku wynikowego produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych w 2007 r. przedstawiają się następująco:

- zbiory **zbóż ogółem** szacuje się na ok. 27,1 mln t, tj. o 24,6% więcej od niskich zbiorów ubiegłorocznych i o 1,4% więcej od średnich zbiorów z lat 2001-2005; w tym zbiory **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** szacuje się na ok. 25,3 mln t, tj. o 23,8% więcej od uzyskanych w 2006 r. i o 2,1% więcej od średnich zbiorów z pięcioletki 2001-2005,
- zbiory **rzepaku i rzepiku** ocenia się na ok. 2,1 mln t, tj. o 28,7% więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym i o 80,3% więcej niż w pięcioleciu,
- zbiory **ziemniaków** ocenia się na 11,8 mln t, tj. o 31,3% więcej od zbiorów uzyskanych w 2006 r. i o 19,2% mniej od średnich zbiorów z lat 2001-2005,
- zbiory **buraków cukrowych** szacuje się na ok. 12,1 mln t, tj. o 5,3% więcej od ubiegłorocznych,
- zbiory **warzyw gruntowych** ocenia się na 5,0 mln t, tj. o 13,1% więcej od uzyskanych w 2006 r.,
- zbiory **owoców z drzew** szacuje się na 1,3 mln t, tj. o 53,3% mniej od zbiorów ubiegłorocznych,
- zbiory **owoców jagodowych** szacuje się na 0,4 mln t, tj. o 14,8% mniej od zbiorów 2006 r.

¹⁾Informacja zawiera wyniki trzeciego w br. tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych oraz owoców z drzew i jagodowych, opracowanego na podstawie badań reprezentacyjnych zbóż i pozostałych upraw, przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek oraz ocen i ekspertyz przeprowadzonych w listopadzie br. Oceny i ekspertyzy przeprowadzili rzeczoznawcy GUS, poczynając od szczebla gminnego na podstawie lustracji pól i sadów. Powierzchnię upraw przyjęto wg wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego „Struktura gospodarstw rolnych” przeprowadzonego na 10% próbie gospodarstw indywidualnych oraz na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

I. PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW ROLNYCH

Zboża

Siewy zbóż ozimych jesienią 2006 r. przeprowadzono w niezbyt korzystnych warunkach agrometeorologicznych. Ciepły, słoneczny i suchy wrzesień spowodował, że zwłaszcza na glebach lżejszych odnotowano niedostateczne uwilgotnienie gruntu utrudniające siewy i kiełkowanie ozimin. W październiku ciepła, słoneczna pogoda z opadami poniżej średniej wieloletniej niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. W październiku w całym kraju obserwowano wschody ozimin; na terenach gdzie występowało przesuszenie gruntu wzrost roślin był powolny. Występujące na początku listopada ochłodzenie oraz opady śniegu i deszczu ze śniegiem tylko na krótko zahamowały procesy życiowe roślin. Utrzymująca się w drugiej i trzeciej dekadzie listopada wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza oraz dobre uwilgotnienie gleby wpłynęły na przedłużenie wegetacji roślin. Zboża ozime przed wejściem w stan zimowego spoczynku prawidłowo wyrosły i rozkrzewiły się. Warunki agrometeorologiczne w zimie 2006/2007 były na ogół korzystne dla zbóż ozimych. Zaorano lub przewidziano do zaorania na skutek uszkodzeń zimowych jedynie 0,3% powierzchni zasianej zbóż ozimych, a stan ozimin na początku okresu wegetacji – wiosną 2007 r. rzeczoznawcy terenowi GUS ocenili jako dobry (we wszystkich gatunkach zbóż ozimych oceny były wyższe niż w roku poprzednim).

Wznowienie wegetacji wiosną 2007 r. nastąpiło bardzo wcześnie – w zachodniej części Polski w pierwszej dekadzie marca, na pozostałym obszarze kraju – w drugiej dekadzie tego miesiąca. Do siewów i sadzenia roślin uprawnych przystąpiono o ponad 2 tygodnie wcześniej niż w latach przeciętnych, co pozwoliło na korzystne dla zasiewów wydłużenie wegetacji. Niekorzystnie na zasiewy zbóż – szczególnie jarych – wpłynęły przejściowe niedobory wilgoci w glebie występujące na przełomie kwietnia i maja. Deszczowa, chłodna i wietrzna pogoda trwająca od połowy maja do końca pierwszej dekady czerwca poprawiła stan uwilgotnienia gleby, jednak spowodowała gwałtowne wystąpienie na plantacjach chorób grzybowych i szkodników.

Intensywne opady deszczu występujące w wielu rejonach kraju w okresie żniw powodowały wyleganie zbóż, utrudniały i opóźniały przeprowadzanie sprzętu oraz powodowały pogorszenie jakości zebranego ziarna.

Według danych z szacunku wynikowego powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wyniosła niespełna 8,4 mln ha i była nieco niższa od ubiegłorocznej o 28,3 tys. ha (o 0,3%) i o 43,8tys. ha (o 0,5%) mniejsza od średniej z lat 2001-2005.

Plony zbóż ogółem oszacowano na 32,5 dt/ha, tj. o 6,5 dt/ha (o 25,0%) więcej od uzyskanych w 2006 r., a w porównaniu do średniej z lat 2001-2005 więcej o 0,6 dt/ha (o 1,9%).

Zbiory zbóż ogółem szacuje się na ponad 27,1 mln t, tj. o blisko 5,4 mln t (o 24,6%) więcej od uzyskanych w 2006 r., a w porównaniu do średniej z lat 2001-2005 więcej o 0,4 mln t (o 1,4%).

Łączną powierzchnię **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** określono na nieco ponad 8,0 mln ha, tj. na poziomie nieco wyższym od ubiegłorocznego (o 0,2%), natomiast było to o 7,4 tys. ha (o 0,1%) mniej w porównaniu do średniej z lat 2001-2005.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na 31,6 dt/ha, tj. o 6,0 dt/ha (o 23,4%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym i o 0,7 dt/ha (o 2,3%) więcej od średniej z lat 2001-2005.

Ocenia się, że wszystkie gatunki zbóż plonowały zdecydowanie wyżej w porównaniu z niskimi plonami uzyskanymi w roku ubiegłym.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 25,3 mln t, tj. o blisko 4,9 mln t (o 23,8%) więcej od ubiegłorocznych, natomiast w porównaniu do średniej z lat 2001-2005 więcej o ponad 0,5 mln t (o 2,1%).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w liczbach bezwzględnych			2006=100
	Ogółem			
Powierzchnia w mln ha	8,4	8,4	8,4	99,7
Plony z 1 ha w dt	31,9	26,0	32,5	125,0
Zbiory w mln t	26,8	21,8	27,1	124,6
	w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi			
Powierzchnia w mln ha	8,0	8,0	8,0	100,2
Plony z 1 ha w dt	30,9	25,6	31,6	123,4
Zbiory w mln t	24,8	20,5	25,3	123,8

a) *Przeciętne roczne.*

Zboża intensywne (pszenicę, jęczmień i pszenżyto) zasiano na powierzchni blisko 4,6 mln ha, tj. więcej w porównaniu do powierzchni ubiegłorocznej o 14,0 tys. ha (o 0,3%). Udział powierzchni zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 57,5% i jest to o 0,1 pkt więcej od roku ubiegłego (w roku poprzednim wzrost wyniósł 0,2 pkt).

Tabl. 2. Struktura zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007
	w %		
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	100,0	100,0	100,0
z tego:			
Pszenica ozima	23,8	22,5	22,2
Pszenica jara	5,8	4,7	4,2
Żyto	20,0	16,5	16,4
Jęczmień ozimy	1,8	1,9	2,2
Jęczmień jary	11,3	13,3	13,2
Owies	6,8	6,7	7,3
Pszenżyto ozime	11,1	13,5	14,2
Pszenżyto jare	1,4	1,5	1,6
Mieszanki zbożowe ozime	0,8	0,8	1,1
Mieszanki zbożowe jare	17,1	18,5	17,7

a) *Przeciętne roczne.*

W grupie zbóż intensywnej uprawy zwiększyła się powierzchnia uprawy: jęczmienia ozimego – o 18,2 tys. ha (o 11,7%), pszenżyta jarego – o 126,1 tys. ha (o 7,1%) oraz pszenżyta ozimego – o 57,6 tys. ha (o 5,4%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia zasiewów: pszenicy ozimej – o 19,2 tys. ha (o 1,1%), pszenicy jarej – o 44,5 tys. ha (o 11,7%) oraz jęczmienia jarego – o 6,4 tys. ha (o 0,6%). Przy plonach zbóż intensywnej uprawy ocenionych na 35,8 dt/ha, tj. o 6,6 dt/ha (o 22,6%) wyższych od ubiegłorocznych, zbiory tych zbóż szacuje się na ok. 16,5 mln t, tj. o ponad 3,1 mln t (o 22,8%) więcej od uzyskanych w 2006 r. (przy niewiele wyższej powierzchni uprawy zbóż intensywnej uprawy o około 14,0 tys. ha).

Zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) zasiano ok. 3,4 mln ha, tj. na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, a ich udział w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 42,5%, tj. o 0,1 pkt. mniej niż w roku ubiegłym.

W grupie zbóż ekstensywnych zwiększyła się powierzchnia uprawy: mieszanek zbożowych ozimych – o 18,1 tys. ha (o 26,7%) i owsa – o 43,5 tys. ha (o 8,1%), a zmniejszyła się powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych jarych – o 56,7 tys. ha (o 3,8%) oraz w niewielkim stopniu żyta – o 1,8 tys. ha (o 0,1%). Przy niewielkim zwiększeniu powierzchni uprawy zbóż ekstensywnych, a plonach wyszacowanych na 26,0 dt/ha tj. wyższych od uzyskanych w roku ubiegłym o 5,3 dt/ha (o 25,6%), ocenia się, że uzyskane zbiory są wyższe od bardzo niskich ubiegłorocznych o prawie 1,8 mln t (o 25,7%) i wynoszą ponad 8,8 mln t.

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu do 2006 r. zwiększyła się o ponad 72,9 tys. ha (o 1,7%) powierzchnia uprawy **zbóż ozimych** i wyniosła blisko 4,5 mln ha.

Ocenia się, że plony **zbóż ozimych** wyniosły 33,7 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 5,7 dt/ha (o 20,4%). Najwyższe plony zbóż ozimych, powyżej 40,0 dt/ha, osiągnięto w województwach: opolskim (49,5 dt/ha) i dolnośląskim (41,6 dt/ha), natomiast najniższe plony zbóż ozimych poniżej 26,0 dt/ha uzyskano w województwach: mazowieckim (25,4 dt/ha) i podlaskim (25,8 dt/ha).

Tabl. 3. Plony zbóż ozimych

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	z 1 ha w dt			2006=100
Pszenica	39,6	34,0	40,9	120,3
Żyto	24,4	19,9	23,7	119,1
Jęczmień	36,0	32,1	38,2	119,0
Pszenżyto	32,9	27,4	33,5	122,3
Mieszanki zbożowe	29,2	25,0	30,9	123,6

a) *Przeciętne roczne*

Zbiory zbóż ozimych łącznie szacuje się na blisko 15,1 mln t, tj. o prawie 2,8 mln t (o 22,4%) więcej od ubiegłorocznych, w tym zbiory:

- pszenicy ozimej na ok. 7,3 mln t, tj. o ponad 1,1 mln t (o 18,8%) więcej niż w 2006 r.;
- żyta na ok. 3,1 mln t, tj. o ok. 0,5 mln t (o 19,2%) więcej niż w roku ubiegłym;
- pszenżyta ozimego na blisko 3,8 mln t, tj. o ok. 0,9 mln t (o 29,1%) więcej niż w 2006 r.;
- jęczmienia ozimego na około 0,7 mln t, tj. o blisko 0,2 mln t (o 33,1%) więcej niż w 2006 r.;
- mieszanek zbożowych ozimych na blisko 0,3 mln t, tj. o 96,2 tys. t (o 56,6%) więcej niż w 2006 r.

Najwyższą produkcję ziarna zbóż ozimych, powyżej 2,4 mln t osiągnęło województwo wielkopolskie, natomiast najmniejszą, poniżej 0,5 mln t, odnotowano w województwach: śląskim, małopolskim, świętokrzyskim, lubuskim i podkarpackim.

Powierzchnia **zbóż jarych** w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zmniejszyła się o 55,8 tys. ha (o 1,6%) i wyniosła nieco ponad 3,5 mln ha.

Plony **zbóż jarych** ocenia się na 29,0 dt/ha, tj. o 6,4 dt/ha (o 28,3%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym. Najwyższe plony zbóż jarych powyżej 32,0 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim (37,2 dt/ha), wielkopolskim (32,4 dt/ha) i kujawsko-pomorskim

(32,3 dt/ha), natomiast najniższe poniżej 26 dt/ha w województwach: mazowieckim (25,3 dt/ha), lubuskim (25,6 dt/ha) oraz podlaskim (25,8 dt/ha)

Tabl. 4. Plony zbóż jarych

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	z 1 ha w dt			2006=100
Pszenica	31,1	24,9	31,5	126,5
Jęczmień	31,0	25,0	31,6	126,4
Owies	24,7	19,2	25,1	130,7
Pszenżyto	27,0	21,2	27,2	128,3
Mieszanki zbożowe ^{b)}	27,4	21,7	28,1	129,5

a) *Przeciętne roczne.*

Zbiory zbóż jarych łącznie szacuje się na ponad 10,2 mln t, tj. o ok. 2,1 mln t (o 25,9%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym, w tym zbiory:

- pszenicy jarej na blisko 1,1 mln t, tj. o ponad 0,1 mln t (o 11,7%) więcej niż w 2006 r.;
- jęczmienia jarego na ponad 3,3 mln t, tj. o blisko 0,7 mln t (o 25,6%) więcej od zbiorów ubiegłorocznych;
- owsa na prawie 1,5 mln t, tj. o ponad 0,4 mln t (o 41,3%) więcej niż w 2006 r.;
- pszenżyta jarego na ponad 0,3 mln t, tj. o ok. 93,1 tys. t (o 37,2%) więcej niż w 2006 r.;
- mieszanek zbożowych jarych na 4,0 mln t, tj. o ok. 0,8 mln t (o 24,4%) więcej niż w roku ubiegłym.

Najwyższe zbiory zbóż jarych, powyżej 1,0 mln t uzyskały województwa: wielkopolskie, lubelskie i mazowieckie, natomiast najniższe poniżej 0,3 mln t uzyskano w województwach: lubuskim (ok. 0,2 mln t) i śląskim (ok. 0,3 mln t).

Na podstawie przeprowadzonego na przełomie października i listopada wynikowego szacunku produkcji upraw rolnych oszacowano, że w bieżącym roku (podobnie jak w roku ubiegłym) zmniejszyła się powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno. Powierzchnię uprawy kukurydzy na ziarno wyszacowano na 262,0 tys. ha (w porównaniu do roku ubiegłego zanotowano spadek o 41,0 tys. ha, tj. o 13,5%). Przy plonach ziarna kukurydzy wyszacowanych na 65,7 dt/ha, a więc o 24,1 dt/ha (o 57,9%) wyższych od ubiegłorocznych, zbiory ziarna kukurydzy wyniosły ponad 1,7 mln t, tj. o blisko 0,5 mln t (o 36,6%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym.

Rzepak i rzepik

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego łącznie) wyniosła w br.

796,8 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o około 172,9 tys. ha (o 27,7%), a od średniej z lat 2001-2005 większa o 317,4 tys. ha (o 66,2%). W roku 2006 odnotowano również wzrost powierzchni uprawy w porównaniu do roku poprzedniego (o 13,4%). Zasiewy rzepaku i rzepiku jarego stanowiły 3,5 % ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (w roku 2006 6,8%).

Na uzyskanie nieco wyższych od ubiegłorocznych plonów rzepaku i rzepiku wpłynęły przede wszystkim korzystniejsze warunki agrometeorologiczne jesienią poprzedniego roku, a także wiosną 2007 r. Intensywne opady deszczu połączone z silnym wiatrem, które wystąpiły w lipcu uniemożliwiły rozpoczęcie zbioru dojrzałego już rzepaku ozimego, utrudniały zbiór, powodowały straty w zbiorach oraz pogarszały jakość zebranego ziarna.

Uzyskane w tym roku plony wyszacowano na 26,7 dt/ha, były więc jedynie o 0,2 dt/ha (o 0,8%) wyższe od ubiegłorocznych, a o 2,1 dt/ha (o 8,5%) wyższe od średniej z lat 2001-2005. Zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się na 2,1 mln t, tj. o blisko 0,5 mln t, tj. (o 28,7%) więcej od uzyskanych w roku ubiegłym i o 0,9 mln t, tj. o 80,3% więcej od średniej z lat 2001-2005.

Tabl. 5. Produkcja rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w liczbach bezwzględnych			2006=100
Powierzchnia w tys. ha	479,4	623,9	796,8	127,7
Plony z 1 ha w dt	24,6	26,5	26,7	100,8
Zbiory w tys. t	1178,4	1651,5	2125,0	128,7

a) *Przeciętne roczne.*

Wyższe od ubiegłorocznych zbiory rzepaku i rzepiku odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w 10 województwach wzrost zbiorów był wynikiem zwiększenia powierzchni uprawy i wyższych plonów, a w 6 województwach wzrost zbiorów nastąpił jedynie na skutek zwiększenia powierzchni uprawy.

Największe zbiory rzepaku i rzepiku, powyżej 300,0 tys. ton, uzyskały województwa: wielkopolskie (322,3 tys. t), kujawsko-pomorskie (306,0 tys. t), natomiast najmniejsze, poniżej 10,0 tys. ton odnotowano w województwie podlaskim (ok. 9,2 tys. t).

Ziemniaki

Powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 569,6 tys. ha i była mniejsza od ubiegłorocznej o 27,6 tys. ha (o 4,6%) oraz mniejsza o 243,4 tys. ha (o 29,9%) od średniej z lat 2001-2005.

Zwiększenie powierzchni uprawy ziemniaków w porównaniu do ubiegłorocznej nastąpiło w czterech województwach, a największe w województwach: małopolskim (o 5,3 tys. ha) i łódzkim (o 2,5 tys. ha). W pozostałych województwach nastąpiło zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków, a największe ograniczenie uprawy zanotowano w województwach: mazowieckim (o 17,4 tys. ha), podlaskim (o 4,9 tys. ha), wielkopolskim (o 3,7 tys. ha) i kujawsko-pomorskim (o 2,3 tys. ha).

Tabl. 6. Produkcja ziemniaków

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w liczbach bezwzględnych			2006=100
Powierzchnia w tys. ha	813,0	597,2	569,6	95,4
Plony z 1 ha w dt	180	150	207	138,0
Zbiory w mln t	14,6	9,0	11,8	131,3

a) *Przeciętne roczne.*

Plony ziemniaków wyniosły 207 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 57 dt/ha (o 38,0%) i wyższe o 27 dt/ha (o 15,0%) od średnich plonów z lat 2001-2005. Najwyższe plony, powyżej 220 dt/ha uzyskano w województwach: dolnośląskim (234 dt/ha), łódzkim (228 dt/ha), opolskim (227 dt/ha), kujawsko-pomorskim (226 dt/ha) i wielkopolskim (225 dt/ha), a najniższe, poniżej 180 dt/ha w województwach: świętokrzyskim (176 dt/ha) i małopolskim (177 dt/ha).

Do czynników mających wpływ na wysoki poziom tegorocznych plonów należy zaliczyć:

- korzystne warunki pogodowe w czasie wegetacji,
- na ogół dobre wyrośnięcie odmian średnio-późnych i późnych, spowodowane dostateczną ilością wilgoci i wydłużeniem okresu wegetacji,
- dość wysoki poziom nawożenia na plantacjach towarowych,
- późne wystąpienie zarazy ziemniaka (po 15 lipca) co pozwoliło na stosunkowo dobre plonowanie na plantacjach niechronionych,
- coraz większa ilość plantacji nawadnianych,
- powszechne stosowanie prawidłowej ochrony ziemniaków przed zarazą na plantacjach towarowych,
- stosowanie prawidłowej agrotechniki w gospodarstwach towarowych,
- stosunkowo małe straty podczas wykopków ziemniaków.

Zbiory ziemniaków w bieżącym roku wyniosły około 11,8 mln t, a więc były wyższe o ok. 2,8 mln t (o 31,3%) od ubiegłorocznych, natomiast niższe o 2,8 mln t (o 19,2%) od średnich zbiorów z lat 2001-2005.

Największą produkcję ziemniaków przekraczającą 1,0 mln t odnotowano w województwach: mazowieckim (1,7 mln t), łódzkim (1,4 mln t), wielkopolskim (1,1 mln t) i podkarpackim (1,1 mln t), natomiast najniższe zbiory nie przekraczające 300,0 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim (258,8 tys. t), opolskim (273,3 tys. t) oraz warmińsko- mazurskim (278,4 tys. t).

Ziemniaki odmian późnych ze zbiorów bieżącego roku wykazują dość dobrą jakość, co może wpłynąć na małe straty podczas przechowywania.

Buraki cukrowe

Według wynikowego szacunku powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 247,4 tys. ha, tj. o 14,6 tys. ha (o 5,6%) mniej od ubiegłorocznej i o 50,6 tys. ha (o 17,0%) mniej od średniej z lat 2001-2005.

Siewy buraków cukrowych w bieżącym roku rozpoczęto lokalnie na przełomie marca i kwietnia, a powszechnie przeprowadzano w drugiej i trzeciej dekadzie kwietnia. Buraki cukrowe wysiane wcześniej wschodziły równomiernie, wschody buraków wysianych w późniejszych terminach agrotechnicznych przedłużały się i były nierównomierne. Przyczyną utrudnionych wschodów było pogorszenie uwilgotnienia gleby na przełomie kwietnia i maja. Poprawa warunków wilgotnościowych w pierwszej połowie maja przyczyniła się do intensywnego wzrostu roślin. Obsada roślin na 1 ha w bieżącym roku była wysoka i wynosiła ponad 90 tys. roślin. Dobra pogoda w początkowym okresie wegetacji spowodowała, że buraki wykształciły prawidłowy system korzeniowy. Wegetacja buraków cukrowych w bieżącym roku wydłużyła się, co przy korzystnym układzie warunków termiczno - wilgotnościowych w końcowym okresie wegetacji dodatkowo wpłynęło na uzyskanie wysokich plonów.

Plony buraków cukrowych w bieżącym roku szacuje się na 489 dt/ha, tj. o 51 dt/ha (o 11,6%) więcej od plonów uzyskanych w roku ubiegłym i więcej od średniej z lat 2001-2005 o 78 dt/ha (o 19,0%). Najwyższe plony przekraczające 500 dt/ha szacuje się w województwach: świętokrzyskim (533 dt/ha), opolskim (518 dt/ha), lubelskim (509 dt/ha), pomorskim (507 dt/ha) i warmińsko- mazurskim (504 dt/ha), a najniższe, poniżej 470 dt/ha, w województwach: podkarpackim (458 dt/ha) oraz lubuskim i łódzkim (po 460 dt/ha).

Tabl. 7. Produkcja buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007 ^{b)}	
	w liczbach bezwzględnych			2006=100
Powierzchnia w tys. ha	298,0	262,0	247,4	94,4
Plony z 1 ha w dt	411	438	489	111,6
Zbiory w mln t	12,2	11,5	12,1	105,3

a) Przeciętne roczne b) Szacunek wynikowy.

Zbiory buraków cukrowych w bieżącym roku w określa się na blisko 12,1 mln t, tj. o ok. 0,6 mln t (o 5,3%) więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym, ale o ok. 0,1 mln t (o 1,2 %) mniej od średniej z lat 2001-2005.

Największą produkcję buraków cukrowych powyżej 1,5 mln t odnotowano w województwach: wielkopolskim (ok. 2,3 mln t), kujawsko-pomorskim (ok. 2,0 mln t) i lubelskim (1,8 mln t), zaś najmniejszą poniżej 100,0 tys. t w województwach: małopolskim (56,5 tys. t) i śląskim (97,0 tys. t).

II. PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW OGRODNICZYCH

Warzywa gruntowe

W bieżącym roku ogólna **powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem uprawy w ogrodach przydomowych** wynosiła ponad 217 tys. ha i była nieco niższa od ubiegłorocznej. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpiło zmniejszenie powierzchni uprawy większości podstawowych gatunków warzyw gruntowych, a największe dla kalafiorów i buraków ćwikłowych.

Tabl. 8. Zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w tys. t			2006=100
Ogółem	4653	4408	4987	113,1
kapusta	1365	1189	1325	111,4
kalafior	205	212	228	107,5
cebula	701	590	752	127,5
marchew jadalna	861	833	938	112,6
buraki ćwikłowe	365	341	375	110,0
ogórki	280	272	293	107,9
pomidory	235	247	277	112,4
pozostałe ^{b)}	641	724	797	110,1

a) Przeciętne roczne. b) Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

W bieżącym roku warunki atmosferyczne dla uprawy warzyw gruntowych, począwszy od II dekady maja, były korzystne i sprzyjały dobremu plonowaniu większości gatunków. Zbiory warzyw gruntowych wyniosły 4987 tys. t, tj. o 13,1% więcej od niskich zbiorów roku ubiegłego, przy czym zdecydowanie wyższe od ubiegłorocznych były zbiory cebuli, której w poprzednim sezonie wegetacyjnym była bardzo niska.

Szacuje się, że łączna produkcja **kapusty** wyniosła w bieżącym roku 1325 tys. t, tj. o 11,4% więcej niż w 2006 r. Zwiększenie zbiorów kapusty było wynikiem wzrostu plonów w stosunku do roku ubiegłego (o 13,1%). W bieżącym roku warunki agrometeorologiczne, a szczególnie dostateczna ilość wilgoci w glebie, sprzyjały dobremu plonowaniu warzyw kapustnych.

Zbiory **kalafiorów** wyniosły 228 tys. t i były o 7,5% wyższe niż w roku ubiegłym. Wzrost produkcji był jedynie wynikiem zwiększenia plonowania w porównaniu do roku ubiegłego o 15,8%. Podobnie jak dla kapusty, warunki wzrostu dla kalafiorów były korzystne.

Produkcja **cebuli** w bieżącym roku była wysoka i wyniosła 752 tys. t, tj. o 27,5% więcej w porównaniu do niskich zbiorów roku ubiegłego. Zwiększenie zbiorów było wynikiem znacznego wzrostu plonów (o 29,6%). Cebula w bieżącym roku plonowała dobrze z uwagi na sprzyjające warunki agrometeorologiczne w czasie wzrostu.

Warunki dla plonowania **warzyw korzeniowych**, w bieżącym roku, podobnie jak dla kapustnych, były także korzystne, co pozwoliło na osiągnięcie znacznie wyższych plonów niż w roku ubiegłym. Zbiory **marchwi jadalnej** wyniosły 938 tys. t (o 12,6% więcej), natomiast zbiory **buraków ćwikłowych** wyniosły 375 tys. t (o 10,0% więcej od uzyskanych w 2006 r.).

Wysoka temperatura powietrza oraz wystarczającą ilość wilgoci w glebie sprzyjała także wzrostowi warzyw ciepłolubnych. Zbiory **pomidorów** w 2007 r. wyniosły 277 tys. t i były wyższe o 12,4% od produkcji z roku poprzedniego, głównie w wyniku zwiększenia plonowania. Szacuje się, że tegoroczne zbiory **ogórków** były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 7,9% i wyniosły 293 tys. t.

Łączne zbiory **warzyw „pozostałych”** wyszacowano na 797 tys. t, tj. o 10,1% więcej od uzyskanych w roku ubiegłym. Wzrost produkcji warzyw z tej grupy wystąpił na skutek znacznie lepszego plonowania większości z nich.

Warzywa spod osłon

Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami była o 3,6% niższa od ubiegłorocznej i wynosiła 5325 ha.

Zbiory warzyw spod osłon oszacowane zostały na ok. 723 tys. t, tj. o 1,5% wyżej niż w roku ubiegłym. W stosunku do ubiegłorocznej wzrosła wyraźnie łączna produkcja spod osłon warzyw z grupy pozostałe oraz w mniejszym stopniu produkcja pomidorów, natomiast zbiory ogórków uległy niewielkiemu zmniejszeniu. Zbiory pomidorów spod osłon oszacowano na ponad 412 tys. t (wzrost o 1,8%), a ogórków spod osłon na ok. 218 tys. t (spadek o 0,9%). Łączna produkcja pozostałych warzyw spod osłon została oszacowana na ponad 92 tys. t, tj. o 6,2% więcej w porównaniu do roku ubiegłego.

Owoce z drzew

W bieżącym roku produkcja **owoców z drzew** wyniosła 1263 tys. t, tj. o 53,3% mniej od ubiegłorocznej. Na tak drastyczny spadek tegorocznych zbiorów owoców z drzew wpłynęły przede wszystkim występujące w pierwszych dniach maja ujemne temperatury powietrza (dochodzące do -9°C), które na większości plantacji spowodowały bardzo duże uszkodzenia pąków, kwiatów i zawiązków owocowych. W poszczególnych rejonach kraju, a nawet w poszczególnych gospodarstwach stwierdzono zróżnicowany stopień uszkodzeń (największe straty wystąpiły na Mazowszu, w Wielkopolsce, na Kujawach, Podkarpaciu oraz w województwie świętokrzyskim, a także w województwach wschodniej Polski). Wystąpienie strat było w dużym stopniu zależne od gatunku, odmiany, wieku drzew, położenia sadu, skłonu gruntu, faz rozwojowych kwiatostanu. Z powodu łagodnej zimy, wiosną 2007 r. obserwowano nasilenie występowania szkodników.

Produkcja wszystkich gatunków owoców z drzew była znacznie niższa od ubiegłorocznej, lecz najbardziej zmniejszyły się zbiory jabłek i brzoskwiń, a najmniej orzechów włoskich.

Tabl. 9. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	2001- 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w tys. t			2006=100
Ogółem	2762	2706	1263	46,7
jabłonie	2325	2305	1040	45,1
grusze	79	59	31	51,9
śliwy	114	94	53	57,1
wiśnie	177	195	108	55,2
czereśnie	43	38	20	52,6
pozostałe ^{b)}	24	14	11	76,8
w tym orzechy włoskie	7	6	6	99,1

a) Przeciętne roczne. b) Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Szacuje się, że zbiory **jablek** w bieżącym roku wyniosły jedynie ok. 1040 tys. t, tj. o 54,9% mniej od zbiorów ubiegłorocznych, co było wynikiem wspomnianych majowych przymrozków i związanego z tym znacznie niższego plonowania (spadek plonów o 58,5% w porównaniu do 2006r.). Największe uszkodzenia wystąpiły u odmian wczesnych, zdecydowanie mniejsze wśród odmian późniejszych. Czerwcowy opad zawiązków, zwłaszcza odmian późniejszych, był niewielki, a przyrost masy owoców bardzo duży z uwagi na mniejszą ich ilość. Dalszy przebieg warunków agrometeorologicznych sprzyjał wzrostowi owoców, co jedynie nieznacznie złagodziło, ale nie zrekompensowało wcześniejszych strat. Jabłka z tegorocznych zbiorów są na ogół duże i dobrze wykolorowane.

Zbiory **gruszek** w bieżącym roku wyniosły 31 tys. t, tj. były o 48,1% niższe od bardzo niskich zbiorów 2006 roku. Spowodowane było to bardzo niskim plonowaniem tego gatunku. Tegoroczne plony gruszek były o prawie 49% niższe od dość niskich ubiegłorocznych i o blisko 55% (ok. 54,7%) niższe od średnich plonów z lat 2001 – 2005. W głównej mierze wynikało to z uszkodzeń, jakie powstały podczas majowych przymrozków.

Produkcja **śliwek** w 2007 r. wyniosła około 53 tys. t, tj. o 42,9% mniej od niewysokich zbiorów roku poprzedniego. Plony śliwek, podobnie jak gruszek, były znacznie niższe od ubiegłorocznych (spadek o 45,5%). Majowe przymrozki w większym stopniu spowodowały straty w plonowaniu wcześniejszych odmian śliw, natomiast śliwki odmian późnych ucierpiały mniej.

Zbiory **wiśni** wyniosły około 108 tys. t i były zdecydowanie niższe od dość wysokich ubiegłorocznych (o 44,8%), z powodu uzyskania w bieżącym roku znacznie niższych plonów (spadek o 45,3%).

Zbiory **czereśni** wyniosły ok. 20 tys. t, tj. o 47,4% mniej od produkcji 2006 r., co było wynikiem znacznie słabszego plonowania tego gatunku (spadek w porównaniu z rokiem ubiegłym o połowę).

Łączna produkcja **brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich** była o 23,2% niższa od bardzo słabej produkcji ubiegłorocznej i wyniosła jedynie 11,1 tys. t. Wpłynęło na to znaczne zmniejszenie zbiorów moreli (o 56,0%) i brzoskwiń (o 34,5%). Produkcja orzechów włoskich była tylko nieco niższa od ubiegłorocznej, ale z uwagi na znaczne zwiększenie arealu uprawy tego gatunku (o ponad 200% w porównaniu do roku 2006), plony z jednostki powierzchni uprawy orzechów włoskich ogółem są w bieżącym roku bardzo niskie.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 431 tys. t i były o 14,8% niższe od ubiegłorocznych. W bieżącym roku zanotowano spadek produkcji większości gatunków owoców z tej grupy, a największy dla porzeczek.

Tabl. 10. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2001 - 2005 ^{a)}	2006	2007	
	w tys. t			2006=100
Ogółem	475	505	431	85,2
truskawki	179	194	175	90,1
maliny	51	53	56	107,3
porzeczeki	181	195	139	71,2
agrest	22	16	14	84,7
pozostałe ^{b)}	41	48	48	98,1

a) Przeciętne roczne. b) Aronia, borówka wysoka oraz inne krzewy owocowe i plantacje jagodowe.

Do badania produkcji truskawek, podobnie jak w latach poprzednich, włączono areal uprawy tego gatunku z ogrodów przydomowych. Łączne zbiory **truskawek** wyniosły 175 tys. t i były o 9,9% niższe od zbiorów 2006 r. Wpłynęło na to w równym stopniu zmniejszenie plonowania, a także arealu uprawy. Na obniżenie plonów truskawek w bieżącym roku miały wpływ uszkodzenia mrozowe podczas kwitnienia (szczególnie wczesnych odmian deserowych), a niekorzystne warunki atmosferyczne podczas zbiorów i związane z tym skrócenie okresu owocowania (podobnie jak w dwóch poprzednich sezonach wegetacyjnych) były dodatkowo przyczyną ograniczenia produkcji.

Łączne zbiory **porzeczek** wyniosły blisko 139 tys. t, tj. o 28,8% mniej niż w 2006 r. Tegoroczne plonowanie porzeczek, zwłaszcza czarnych, było zdecydowanie niższe od ubiegłorocznego, z uwagi na znaczne uszkodzenia spowodowane majowymi przymrozkami. Plony porzeczek były w bieżącym roku o 33,3% niższe od ubiegłorocznych.

Tegoroczna produkcja **malin**, mimo zmniejszenia ich plonowania o blisko 13% w porównaniu do roku poprzedniego, była o 7,3% wyższa od ubiegłorocznej i wyniosła około 56 tys. t. Wpłynął na to przede wszystkim wzrost arealu ich uprawy oraz dość dobry zbiór malin jesiennych, na których owocowanie nie wpłynęły wiosenne przymrozki; zniwelowało to nieco straty w produkcji malin letnich i pozwoliło osiągnąć zbiory wyższe od ubiegłorocznych.

Zbiory **agrestu** oszacowano w 2007 roku na niespełna 14 tys. t, tj. o 15,3% mniej niż w roku poprzednim. Niższa produkcja była wynikiem przede wszystkim słabszego plonowania,

a także w mniejszym stopniu ograniczenia areалу uprawy tego gatunku. W ostatnich latach powierzchnia uprawy agrestu i jego produkcja systematycznie zmniejsza się.

Łączne zbiory **pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** wyniosły blisko 48 tys. t, tj. jedynie o 1,9% mniej niż w 2006 r. W porównaniu z rokiem ubiegłym wyższa była produkcja borówki wysokiej, ale wynikało to ze zwiększenia areалу jej uprawy. Plonowanie borówki wysokiej, podobnie jak większość gatunków z tej grupy, było niższe od ubiegłorocznego.

PRZEBIEG WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH ORAZ JESIENNA OCENA STANU UPRAW

JESIEŃ 2006

W końcu lata i jesienią 2006 r. - a więc w okresie siewów upraw ozimych warunki termiczno-wilgotnościowe były zróżnicowane. Występujące w wielu rejonach kraju w sierpniu intensywne, nawracające deszcze utrudniały prowadzenie prac późniejszych i siew rzepaku ozimego. Ciepły, słoneczny i suchy wrzesień spowodował, że na glebach lżejszych odnotowano niedostateczne uwilgotnienie gruntu, utrudniające siewy i kiełkowanie ozimin. Na początku września dobiegł końca siew rzepaku ozimego i rozpoczęto siewy zbóż ozimych, które powszechnie wykonywano w drugiej i trzeciej dekadzie września, a kończono w październiku. Trwająca w październiku ciepła i słoneczna pogoda z opadami poniżej średniej wieloletniej wpływała niekorzystnie na stan uwilgotnienia gruntu. W październiku w całym kraju obserwowano wschody zbóż ozimych; na terenach, gdzie występowało przesuszenie gruntu wzrost roślin był powolny. Zboża wysiewane we wrześniu rozpoczęły w październiku fazę krzewienia.

Występujące na początku listopada ochłodzenie oraz opady śniegu, a rejonami deszczu ze śniegiem spowodowały przejściowe zahamowanie procesów życiowych roślin. Znaczne spadki temperatury były krótkotrwałe i nie spowodowały uszkodzenia upraw. Utrzymująca się w drugiej i trzeciej dekadzie listopada wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby wpłynęła na przedłużenie wegetacji. Długa i ciepła jesień zrekompensowała skutki jesiennych niedoborów wilgoci w glebie.

Rośliny w końcowej fazie jesiennego wzrostu były bardzo dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. W I połowie grudnia trwał jeszcze ich powolny rozwój.

ZIMA 2006/2007

Utrzymująca się w grudniu wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, osiągająca w pierwszej dekadzie miesiąca powyżej 10°C podtrzymywała rejonami wegetację roślin. Pomimo zmienności warunków termicznych pogoda panująca w grudniu nie stwarzała większego zagrożenia dla upraw ozimych. Występujące w II połowie grudnia spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące do -10°C były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia utrzymywała się wówczas powyżej wartości krytycznych dla roślin. Występujące w całym kraju w połowie trzeciej dekady grudnia znaczne spadki temperatury

powietrza i miejscami intensywne opady śniegu zahamowały wegetację roślin powodując ich wejście w stan zimowego spoczynku. Spadki temperatury powietrza przy gruncie, dzięki zalegającej prawie w całym kraju pokrywie śnieżnej nie spowodowały jednak start w uprawach. Notowane w pierwszej i drugiej dekadzie stycznia wysokie temperatury powietrza powodowały przejściowe rozhartowanie ozimin, powodujące jednocześnie zmniejszenie ich mrozoodporności. Znaczne spadki temperatury w trzeciej dekadzie stycznia, dzięki zalegającej prawie w całym kraju dość grubej pokrywie śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. Występujące w styczniu silne, porywiste wiatry przy ujemnej temperaturze powietrza lokalnie powodowały przemieszczanie śniegu, odkrywanie roślin i ich niewielkie uszkodzenia wywołane wysmalaniem.

W lutym występujące głównie we wschodniej i północo-wschodniej Polsce spadki temperatury powietrza przy gruncie do -15°C , dzięki nadal utrzymującej się pokrywie śnieżnej nie spowodowały uszkodzenia ozimin. W niektórych rejonach kraju uszkodzenia mogły powodować dobowe wahania temperatury powietrza powodujące rozmarzanie i zamarzanie wierzchniej warstwy gruntu.

Rzeczoznawcy terenowi GUS informowali o uszkodzeniach ozimin spowodowanych przede wszystkim tworzeniem się na polach zastoisk wody, występowaniem chorób grzybowych, a także w mniejszym stopniu wysmalaniem roślin wywołanym silnymi wiatrami, uszkodzeniami wywołanymi rozmarzaniem i zamarzaniem wierzchniej warstwy gleby.

WIOSNA 2007

Przebieg pogody w pierwszej dekadzie marca przyczynił się do bardzo wczesnego ruszenia wegetacji początkowo w zachodniej części Polski, a dalsze ocieplenie i słoneczna pogoda w drugiej dekadzie tego miesiąca wywołała ruszenie wegetacji na obszarze całego kraju.

Korzystne warunki agrometeorologiczne przyspieszyły wiosenne prace polowe. Do siewów i sadzenia roślin uprawnych przystąpiono o ponad 2 tygodnie wcześniej niż zwykle, a o ponad miesiąc wcześniej niż w roku ubiegłym, gdy prace polowe były znacznie opóźnione w stosunku do przeciętnych terminów agrotechnicznych.

Korzystne warunki agrotechniczne umożliwiły prowadzenie już w pierwszej dekadzie marca wiosennych prac polowych. W zachodnich rejonach Polski w drugiej dekadzie marca, a na przeważającym obszarze kraju w trzeciej dekadzie marca przeprowadzono siewy zbóż jarych, które zakończono w pierwszej dekadzie kwietnia. Wegetacja roślin w pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia przebiegała na ogół bez zakłóceń, w sprzyjających warunkach

agrometeorologicznych. Lokalnie w pierwszej, a na znacznym obszarze kraju w drugiej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima oraz trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło. W pierwszej dekadzie kwietnia, a na ogół w drugiej dekadzie, zaczęły pojawiać się wschody zbóż jarych.

W drugiej i trzeciej dekadzie kwietnia sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych oraz rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. Na przełomie kwietnia i maja obserwowano kwitnienie rzepaku ozimego. Lokalnie na plantacjach wystąpiły uszkodzenia przymrozkowe kwiatów na głównych pędach rzepaku ozimego spowodowane spadkiem temperatury w pierwszych dniach maja. W końcu kwietnia rozpoczęły kwitnienie trawy łąkowe. Występujący na przeważającym obszarze kraju niedobór opadów przyczynił się do pogorszenia warunków wilgotnościowych gleby, które jeszcze w pierwszej dekadzie maja nie uległy zasadniczej poprawie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich dużego zapotrzebowania na wodę przebiegał w wielu rejonach kraju w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. W drugiej dekadzie kwietnia rozpoczęło się kwitnienie drzew owocowych, a występujące na początku trzeciej dekady kwietnia spadki temperatury spowodowały pierwsze uszkodzenia pąków i kwiatów. W pierwszych dniach maja na przeważającym obszarze kraju spadki temperatury powietrza w nocy (do $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, a w niektórych rejonach kraju nawet do $-9\text{ }^{\circ}\text{C}$) spowodowały bardzo duże uszkodzenia pąków kwiatowych, kwiatów, a także pierwszych zawiązków owoców na drzewach owocowych. Nieco mniejsze, ale znaczące uszkodzenia pąków kwiatowych i kwiatów wystąpiły na krzewach owocowych. Uszkodzeniom uległy także pąki i kwiaty wczesnych odmian truskawek oraz pierwsze szczytowe kwiaty odmian późniejszych. W drugiej dekadzie maja warunki wilgotnościowe uległy poprawie, jednak zmienne warunki termiczne, na ogół zimne noce występujące do połowy maja hamowały wegetację upraw.

LATO 2007

Ciepła i słoneczna pogoda w czerwcu była na ogół korzystna dla wzrostu i rozwoju roślin. Notowane w ciągu miesiąca opady deszczu, miejscami intensywne, przyczyniły się do poprawy uwilgotnienia ornej warstwy gleby i korzystnie wpłynęły na wzrost i rozwój roślin okopowych oraz trwałych użytków zielonych, natomiast utrudniały prowadzenie prac polowych, zwłaszcza sianokosów.

Na początku czerwca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta ozimego, a w pierwszej połowie czerwca pszenicy ozimej. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca żyto i pszenżyto ozime weszły w fazę dojrzewania, a pod koniec czerwca w fazę tę weszła pszenica ozima.

W pierwszej dekadzie czerwca zboża jare zakończyły fazę kłoszenia. W drugiej

połowie miesiąca rozpoczęło się kwitnienie pszenicy jarej, jęczmienia jarego i owsa, a lokalnie pod koniec czerwca zboża te weszły w fazę dojrzewania.

Na plantacjach roślin okopowych przeprowadzano zabiegi pielęgnacyjne. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki, a kukurydza uprawiana na ziarno i zielonkę rozpoczęła fazę wykształcania kolb, dojrzewał rzepak ozimy, wykonywano zbiór pierwszego pokosu traw łąkowych.

Pomimo częstych opadów deszczu utrudniających dosuszanie i zbiór siana, prace te na ogół zakończono w czerwcu. Po zbiorze pierwszego pokosu siana z łąk trwałych warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych były bardzo dobre.

Pierwsza połowa lipca charakteryzowała się pogodą chłodną, deszczową i wietrzną, co nie sprzyjało prowadzeniu zbioru rzepaku ozimego i jęczmienia ozimego. Trwało dojrzewanie zbóż, które jednak w wielu rejonach kraju wyległy na skutek intensywnych, zlewnych opadów, czy lokalnych gradobić połączonych z silnym wiatrem.

Poprawa warunków agrometeorologicznych pozwalająca na zintensyfikowanie prac żniwnych i zbioru II pokosu traw łąkowych nastąpiła w całej Polsce od 14 lipca.

Wykorzystując poprawę warunków agrometeorologicznych, powszechnie i z dużym zaangażowaniem sił przystąpiono do zbioru rzepaku ozimego, zbóż ozimych, a także do sprzętu II pokosu siana łąkowego. Bardzo duży i gwałtowny wzrost temperatury powietrza powodował osypywanie się ziarna z dojrzałych, dobrze wypełnionych łuszczyń rzepaku, które już w I dekadzie lipca znajdowały się w fazie pełnej dojrzałości. Na początku żniw warunki agrometeorologiczne na ogół sprzyjały zbiorom zbóż.

Notowane również w sierpniu częste opady deszczu miały korzystny wpływ na uwilgotnienie gleby, wzrost i rozwój roślin okopowych oraz trwałych użytków zielonych, natomiast utrudniały prowadzenie prac późniejszych i sianokosów.

Rozpoczęte na początku lipca żniwa rzepaku zakończono w pierwszych dniach sierpnia, natomiast sprzęt zbóż rozpoczęty na przełomie pierwszej i drugiej dekady lipca zakończono dopiero w trzeciej dekadzie sierpnia. Na polach prowadzono uprawy późniejsze, wykonywano podorywki oraz orki przedsięwzięte, wysiewano poplony ścierniskowe.

W sierpniu trwał zbiór liści tytoniu. Kukurydza uprawiana na zielonkę i na ziarno na początku sierpnia znajdowała się w fazie wykształcania kolb. W trzeciej dekadzie miesiąca, głównie w południowych rejonach kraju, przystąpiono do zbioru kukurydzy na zielonkę.

Powszechnie od trzeciej dekady sierpnia prowadzono wykopki ziemniaków, których zbiory nasiliły się w pierwszej i drugiej dekadzie września.

W sierpniu na obszarze całego kraju prowadzono zbiór II lub III pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Częste opady deszczu znacznie utrudniały

dosuszanie i zbiór siana, korzystnie natomiast wpłynęły na wzrost roślinności łąkowej.

W połowie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego, pod koniec miesiąca prace te dobiegały końca; lokalnie w sierpniu obserwowano pierwsze wschody tych roślin.

JESIEŃ 2007

Notowane we wrześniu częste, rejonami obfite opady deszczu, przyczyniły się do dobrego, a lokalnie w województwach południowo-wschodniej, południowej i północnej Polski nadmiernego uwilgotnienia gleby, co utrudniało prowadzenie prac polowych, zbiorów roślin okopowych i kolejnego pokosu traw łąkowych. Dobre uwilgotnienie gleby korzystnie wpłynęło natomiast na stan trwałych użytków zielonych i upraw poplonowych. W pierwszej dekadzie września ukończono siew rzepaku ozimego, wykonywano orki przedsiewne i rozpoczęto siewy zbóż ozimych. Warunki wilgotnościowe gleby sprzyjały szybkiemu kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. W ciągu pierwszej i drugiej dekady września kontynuowano wykopki ziemniaków, a w trzeciej dekadzie przystąpiono do sprzętu buraków cukrowych. W całym kraju w ciągu miesiąca prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w trzeciej dekadzie września rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno.

Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Przebieg pogody w pierwszej dekadzie miesiąca sprzyjał wykonywanym jeszcze siewom zbóż ozimych, kiełkowaniu ziarna, wschodom, wzrostowi i rozwojowi roślin oraz stwarzał korzystne warunki dla przeprowadzenia prac polowych, zwłaszcza zbioru roślin okopowych i pastewnych. Notowane w drugiej dekadzie miesiąca ochłodzenie spowolniło procesy życiowe roślin, a notowane wówczas przygruntowe przymrozki stanowiły zagrożenie dla wykopanych i niedostatecznie zabezpieczonych zbiorów roślin okopowych. Występujące w ciągu miesiąca okresy z dużymi wahaniami dobowej temperatury powietrza i opadami poniżej normy sprzyjały hartowaniu roślin.

W drugiej dekadzie miesiąca zakończono wykopki ziemniaków, a w końcu października prowadzono nadal sprzęt buraków cukrowych i zbiór kukurydzy na ziarno.

Na początku listopada dobiegał końca zbiór buraków cukrowych, poplonów ścierniskowych i kukurydzy na ziarno. W połowie listopada na ogół zakończono orki przedzimowe. Występujące w drugiej dekadzie listopada znaczne ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem i śniegu przyczyniły się początkowo do zwolnienia procesów życiowych roślin, a później do zahamowania wegetacji. Uprawy ozime w końcowej fazie wzrostu były dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione.

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE PRODUKCJI UPRAW OGRODNICZYCH W 2007 R.

W okresie zimowym 2006/2007 r. nie odnotowano znaczących uszkodzeń w uprawach sadowniczych i na plantacjach truskawek. Jednak z uwagi na bardzo łagodną zimą zwiększyła się populacja szkodników drzew i krzewów owocowych. Ze względu na wczesną wiosnę nastąpiło przyspieszenie wegetacji i związane z nim wcześniejsze kwitnienie upraw sadowniczych. Występujące w okresie kwitnienia ujemne temperatury powietrza spowodowały bardzo duże uszkodzenia pąków, kwiatów i zawiązków owocowych przede wszystkim na drzewach owocowych. Zdecydowanie mniejsze uszkodzenia wystąpiły na krzewach owocowych i truskawkach. Pierwsze straty przymrozkowe zanotowano już na początku trzeciej dekady kwietnia, jednak większość uszkodzeń związanych z kwitnieniem powstała podczas przymrozków, a właściwie mrozów, występujących na początku maja (spadki temperatury w nocy sięgały -7°C , -9°C , lokalnie do -12°C). Najniższe temperatury wystąpiły na Mazowszu, w Wielkopolsce, na Kujawach, Podkarpaciu oraz w województwie świętokrzyskim, a także w województwach wschodniej Polski. W poszczególnych rejonach kraju, a nawet w poszczególnych gospodarstwach stwierdzono zróżnicowany stopień uszkodzeń, w zależności od gatunku, odmiany, wieku drzew, położenia sadu, skłonu gruntu, faz rozwojowych kwiatostanu.

Z powodu majowych spadków temperatur w niektórych rejonach uszkodzeniu uległy także, choć w mniejszym stopniu, plantacje truskawek (szczególnie odmian wczesnych deserowych). Ponadto niekorzystne warunki atmosferyczne podczas owocowania truskawek były przyczyną skrócenia okresu zbioru owoców tego gatunku.

Z uwagi na bardzo wczesną wiosnę tegoroczne siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się o około dwa tygodnie wcześniej w stosunku do optymalnych terminów agrotechnicznych. Brak dostatecznej ilości opadów deszczu w kwietniu i zdecydowany niedobór wilgoci w glebie w wielu rejonach kraju nie sprzyjał wschodom i wzrostowi warzyw gruntowych. Opady deszczu występujące w II dekadzie maja w większości rejonów Polski poprawiły uwilgotnienie gleby i wpłynęły korzystnie na stan zasiewów warzyw gruntowych ułatwiając dalsze wschody i wzrost roślin. Dostateczna ilość wody w glebie podczas całego dalszego okresu wegetacji pozwoliła na stosunkowo wysokie plonowanie warzyw, zwłaszcza korzeniowych i kapustnych. Wysoka temperatura powietrza oraz wystarczająca ilość wilgoci w glebie sprzyjała także wzrostowi warzyw ciepłolubnych.

JESIENNA OCENA STANU UPAW W 2007 R.

Występujące pod koniec pierwszej dekady listopada we wschodniej części Polski, a prawie w całym kraju w drugiej dekadzie listopada ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem i śniegu przyczyniły się do zahamowania procesów życiowych roślin. Uprawy w końcowej fazie rozwoju przed wejściem w stan zimowego spoczynku były właściwie wyrosnięte i dobrze rozkrzewione. Przebieg pogody w listopadzie nie stwarzał zagrożenia dla roślin.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych pod zbiory 2008 r. zasiano ponad 4,4 mln ha tj. na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku, w tym pszenicy ozimej zasiano blisko 1,8 mln ha, żyta ponad 1,3 mln ha, pszenżyta ozimego blisko 1,1 mln ha, jęczmienia ozimego 162,1 tys. ha, a mieszanek zbożowych ozimych 77,9 tys. ha. Powierzchnię obsianą rzepakiem ozimym szacuje się na ponad 0,7 mln ha.

Stan zasiewów zbóż ozimych pod zbiory 2008 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku był lepszy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Oceniono go na 3,5 – 3,7 stopnia kwalifikacyjnego (w roku ubiegłym 3,4 – 3,7 stopnia).

Najwyżej oceniono stan plantacji pszenicy ozimej i jęczmienia ozimego 3,7 stopnia, a najniżej stan upraw ozimych mieszanek zbożowych 3,5 stopnia.

W przekroju terytorialnym stan plantacji zbóż ozimych był zróżnicowany. Oceny stanu poszczególnych gatunków zbóż ozimych wahały się:

- dla pszenicy od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: łódzkim i śląskim do 4,0 w województwach: lubelskim i świętokrzyskim,
- dla żyta od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: podkarpackim i wielkopolskim do 4,0 w województwie świętokrzyskim,
- dla jęczmienia od 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach lubelskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim,
- dla pszenżyta od 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach: lubelskim i świętokrzyskim,
- dla mieszanek zbożowych od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: podkarpackim i wielkopolskim do 4,0 w województwach: lubelskim, śląskim i świętokrzyskim.

Plantacje rzepaku i rzepiku ozimego oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego tj. na poziomie roku ubiegłego. Oceny stanu plantacji wahały się od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie polskim do 4,0 w województwie świętokrzyskim.

Tabl. 11. Temperatura powietrza i opady w okresie od jesieni 2006 r. do jesieni 2007 r.

Wyszczególnienie	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a/}	mm	% normy ^{a/}
JESIEŃ ^{b/} 2006				
Wrzesień	15,9	3,0	31,7	55,5
Październik	10,8	2,5	33,2	75,4
Listopad	6,0	3,0	60,2	143,1
ZIMA ^{b/} 2006/2007				
Grudzień	4,0	4,1	28,9	69,9
Styczeń	3,6	5,3	83,1	259,9
Luty	0,2	1,1	37,8	140,7
WIOSNA ^{b/} 2007				
Marzec	6,2	3,5	43,1	125,3
Kwiecień	9,2	1,8	15,3	39,0
Maj	14,8	1,9	67,0	122,6
LATO ^{b/} 2007				
Czerwiec	18,2	2,5	87,3	115,1
Lipiec	18,4	0,9	108,8	135,6
Sierpień	18,4	1,2	63,9	93,1
JESIEŃ ^{b/} 2007				
Wrzesień	12,8	-0,2	84,8	142,4
Październik	7,9	-0,4	33,5	71,5
Listopad	2,0	-1,1	50,3	118,0

a/ Jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. średnie z lat 1971-2000

b/ Średnie miesięczne /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/

**POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY
GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW
ROLNICTWO OGÓLEM**

Tabl. 12. Zboża ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	8381,1	8352,9	99,7	26,0	32,5	125,0	21775,9	27142,8	124,6
Dolnośląskie	556,5	533,5	95,9	32,2	40,9	127,0	1792,7	2183,4	121,8
Kujawsko-pomorskie	627,8	621,1	98,9	30,3	36,5	120,5	1899,5	2266,8	119,3
Lubelskie	855,7	911,2	106,5	21,5	28,5	132,6	1843,3	2601,1	141,1
Lubuskie	239,1	240,9	100,7	20,6	30,5	148,1	493,7	734,0	148,7
Łódzkie	644,5	638,9	99,1	22,9	29,9	130,6	1474,4	1912,3	129,7
Małopolskie	252,9	260,7	103,1	25,6	32,7	127,7	648,3	853,4	131,6
Mazowieckie	1037,0	1039,3	100,2	21,3	26,0	122,1	2208,7	2697,3	122,1
Opolskie	351,1	333,5	95,0	36,9	47,6	129,0	1297,1	1587,9	122,4
Podkarpackie	291,3	278,5	95,6	25,4	31,0	122,0	738,8	862,3	116,7
Podlaskie	502,1	505,4	100,7	21,4	25,9	121,0	1075,9	1308,6	121,6
Pomorskie	424,4	410,7	96,8	29,6	34,8	117,6	1254,5	1429,5	114,0
Śląskie	217,0	218,2	100,6	26,6	34,8	130,8	576,6	758,9	131,6
Świętokrzyskie	280,8	287,0	102,2	20,1	28,2	140,3	563,3	810,5	143,9
Warmińsko-mazurskie	451,6	438,0	97,0	27,1	32,7	120,7	1224,2	1433,8	117,1
Wielkopolskie	1121,3	1128,2	100,6	28,0	35,5	126,8	3136,9	4008,9	127,8
Zachodniopomorskie	527,9	507,7	96,2	29,3	33,4	114,0	1548,0	1694,1	109,4

Tabl. 13. Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	7991,4	8008,5	100,2	25,6	31,6	123,4	20453,0	25317,9	123,8
Dolnośląskie	473,7	465,7	98,3	31,1	38,3	123,2	1473,6	1784,4	121,1
Kujawsko-pomorskie	605,0	599,2	99,0	29,9	35,5	118,7	1806,9	2124,2	117,6
Lubelskie	823,3	879,5	106,8	21,6	28,5	131,9	1774,6	2502,4	141,0
Lubuskie	219,5	221,6	101,0	20,4	28,6	140,2	447,5	633,5	141,6
Łódzkie	630,8	631,3	100,1	22,7	29,6	130,4	1429,8	1866,9	130,6
Małopolskie	241,7	248,5	102,8	24,5	31,3	127,8	592,4	776,6	131,1
Mazowieckie	1008,3	1015,3	100,7	20,9	25,4	121,5	2111,3	2576,5	122,0
Opolskie	306,5	300,1	97,9	36,2	45,2	124,9	1108,9	1355,0	122,2
Podkarpackie	278,7	263,8	94,7	24,6	30,2	122,8	684,7	795,7	116,2
Podlaskie	494,8	497,6	100,6	21,4	25,8	120,6	1060,0	1283,6	121,1
Pomorskie	411,2	398,1	96,8	30,0	35,2	117,3	1233,1	1400,3	113,6
Śląskie	201,6	205,5	101,9	24,8	32,8	132,3	500,4	673,0	134,5
Świętokrzyskie	274,1	280,6	102,4	19,9	28,2	141,7	546,7	790,2	144,5
Warmińsko-mazurskie	437,6	427,1	97,6	27,2	32,7	120,2	1191,8	1394,5	117,0
Wielkopolskie	1076,2	1083,3	100,7	27,7	34,3	123,8	2976,9	3711,0	124,7
Zachodniopomorskie	508,5	491,4	96,6	29,8	33,6	112,8	1514,5	1650,1	109,0

Tabl. 14. Pszenica ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	2175,7	2112,0	97,1	32,4	39,4	121,6	7059,7	8317,3	117,8
Dolnośląskie	260,5	259,3	99,6	35,5	43,4	122,3	924,4	1124,6	121,6
Kujawsko-pomorskie	163,2	165,3	101,3	37,1	43,0	115,9	605,0	710,4	117,4
Lubelskie	261,6	273,1	104,4	26,3	33,5	127,4	688,8	915,1	132,9
Lubuskie	60,3	58,4	96,8	25,1	34,4	137,1	151,2	200,9	132,8
Łódzkie	87,3	84,8	97,1	27,9	36,4	130,5	243,3	308,8	126,9
Małopolskie	102,8	102,8	100,0	25,0	33,3	133,2	257,0	342,6	133,3
Mazowieckie	151,9	129,4	85,2	27,3	33,1	121,2	414,1	428,5	103,5
Opolskie	147,1	142,6	96,9	42,1	52,2	124,0	619,4	744,1	120,1
Podkarpackie	123,8	111,4	90,0	27,4	33,0	120,4	339,4	367,7	108,3
Podlaskie	39,6	37,0	93,4	24,5	29,5	120,4	97,3	109,3	112,3
Pomorskie	130,8	129,2	98,8	42,5	45,9	108,0	555,9	592,9	106,6
Śląskie	59,0	58,3	98,8	29,6	38,7	130,7	174,9	225,7	129,0
Świętokrzyskie	73,9	70,2	95,0	21,9	32,0	146,1	161,8	224,9	139,0
Warmińsko-mazurskie	127,5	122,3	95,9	36,4	40,8	112,1	464,2	498,5	107,4
Wielkopolskie	186,2	181,2	97,3	34,6	43,4	125,4	644,6	786,9	122,1
Zachodniopomorskie	200,1	186,5	93,2	35,9	39,5	110,0	718,4	736,6	102,5

Tabl. 15. Żyto

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	1318,0	1316,2	99,9	19,9	23,7	119,1	2621,6	3125,7	119,2
Dolnośląskie	37,8	45,0	119,0	24,6	30,0	122,0	93,1	134,9	145,0
Kujawsko-pomorskie	67,4	69,6	103,3	23,4	25,5	109,0	157,9	177,6	112,5
Lubelskie	81,5	87,0	106,6	17,2	22,2	129,1	140,3	193,3	137,8
Lubuskie	52,3	54,6	104,4	17,7	23,9	135,0	92,7	130,3	140,5
Łódzkie	166,6	172,1	103,3	19,1	23,6	123,6	318,2	406,4	127,7
Małopolskie	6,6	8,9	134,2	20,2	26,8	132,7	13,4	23,8	177,7
Mazowieckie	315,4	275,9	87,5	17,8	20,1	112,9	562,0	555,0	98,7
Opolskie	14,3	15,4	107,6	24,9	33,8	135,7	35,7	52,2	146,4
Podkarpackie	22,6	20,4	90,0	19,2	24,9	129,7	43,5	50,7	116,8
Podlaskie	95,0	96,8	101,9	20,1	21,1	105,0	190,8	204,3	107,1
Pomorskie	66,6	62,7	94,2	20,4	26,5	129,9	136,1	166,4	122,3
Śląskie	24,5	27,8	113,2	18,2	26,6	146,2	44,7	73,9	165,3
Świętokrzyskie	37,5	36,4	97,0	16,4	23,4	142,7	61,5	85,2	138,5
Warmińsko-mazurskie	31,0	43,8	141,3	22,8	26,1	114,5	70,6	114,4	162,1
Wielkopolskie	212,1	211,4	99,6	21,2	24,9	117,5	449,6	525,6	116,9
Zachodniopomorskie	86,7	88,6	102,2	24,4	26,2	107,4	211,6	231,7	109,5

Tabl. 16. Jęczmień ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	1220,6	1232,4	101,0	25,9	32,5	125,5	3161,0	4008,1	126,8
Dolnośląskie	96,2	86,9	90,3	26,9	34,3	127,5	258,4	298,0	115,3
Kujawsko-pomorskie	132,6	127,5	96,2	27,9	34,5	123,7	369,3	440,3	119,2
Lubelskie	151,6	167,6	110,6	22,4	29,8	133,0	339,0	499,7	147,4
Lubuskie	37,2	38,4	103,3	19,6	27,9	142,3	72,8	107,3	147,3
Łódzkie	62,4	59,1	94,7	23,7	31,3	132,1	147,8	185,3	125,3
Małopolskie	50,0	52,0	104,1	26,6	32,5	122,2	133,1	169,3	127,2
Mazowieckie	69,1	75,9	109,8	23,3	28,1	120,6	161,2	213,0	132,1
Opolskie	75,6	74,8	98,9	32,3	41,3	127,9	244,4	308,7	126,3
Podkarpackie	30,8	30,4	98,7	25,0	30,6	122,4	76,9	93,0	121,0
Podlaskie	22,4	24,1	107,9	21,4	28,0	130,8	47,9	67,5	141,0
Pomorskie	59,1	56,0	94,7	27,5	32,2	117,1	162,4	180,4	111,1
Śląskie	42,3	41,6	98,4	25,5	31,3	122,7	107,8	130,3	120,9
Świętokrzyskie	64,4	65,6	102,0	21,1	29,0	137,4	136,1	190,4	139,9
Warmińsko-mazurskie	61,8	61,6	99,7	23,8	27,8	116,8	147,2	171,1	116,2
Wielkopolskie	174,0	182,0	104,6	28,7	36,1	125,8	498,9	656,3	131,5
Zachodniopomorskie	91,3	88,8	97,3	28,3	33,5	118,4	258,0	297,6	115,4

Tabl. 17. Owies

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	539,1	582,6	108,1	19,2	25,1	130,7	1034,7	1462,3	141,3
Dolnośląskie	22,7	23,6	103,9	23,7	27,3	115,2	53,8	64,4	119,8
Kujawsko-pomorskie	13,3	13,1	98,8	21,3	27,6	129,6	28,3	36,2	127,8
Lubelskie	66,0	80,3	121,6	16,5	22,9	138,8	109,3	183,9	168,3
Lubuskie	13,4	13,7	102,5	14,5	22,8	157,2	19,4	31,3	161,5
Łódzkie	37,5	36,7	97,9	19,0	26,1	137,4	71,2	95,6	134,4
Małopolskie	20,9	24,3	116,1	20,9	25,3	121,1	43,7	61,4	140,6
Mazowieckie	110,2	109,0	98,9	17,3	21,5	124,3	190,7	234,3	122,9
Opolskie	7,9	7,8	98,8	27,5	34,4	125,1	21,7	26,8	123,6
Podkarpackie	29,8	34,9	117,3	22,0	26,3	119,5	65,6	91,9	140,0
Podlaskie	46,8	52,0	111,1	18,4	24,1	131,0	86,2	125,3	145,5
Pomorskie	30,8	32,3	104,6	19,5	28,1	144,1	60,1	90,7	150,9
Śląskie	11,5	15,1	130,3	22,5	28,8	128,0	26,0	43,4	166,9
Świętokrzyskie	18,3	19,6	106,9	15,8	23,3	147,5	28,9	45,6	157,5
Warmińsko-mazurskie	27,6	29,1	105,7	21,7	27,1	124,9	59,7	78,9	132,1
Wielkopolskie	38,1	39,6	103,9	20,0	26,4	132,0	76,1	104,6	137,4
Zachodniopomorskie	44,2	51,6	116,6	21,3	28,7	134,7	94,2	148,1	157,2

Tabl. 18. Pszenżyto ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	1194,3	1260,2	105,5	26,8	32,9	122,8	3197,0	4147,1	129,7
Dolnośląskie	26,0	25,4	97,6	28,5	34,8	122,1	74,0	88,2	119,2
Kujawsko-pomorskie	115,9	123,2	106,3	31,9	36,9	115,7	369,1	454,3	123,1
Lubelskie	116,3	116,7	100,3	18,9	26,0	137,6	219,7	303,2	138,0
Lubuskie	33,5	33,2	98,9	22,8	31,3	137,3	76,3	103,8	136,1
Łódzkie	113,5	121,1	106,7	26,1	33,6	128,7	296,3	407,5	137,5
Małopolskie	14,2	15,1	106,8	22,6	28,6	126,5	32,0	43,4	135,6
Mazowieckie	135,3	179,1	132,4	23,5	28,7	122,1	318,3	513,3	161,2
Opolskie	26,1	25,1	96,3	30,0	40,9	136,3	78,3	102,8	131,3
Podkarpackie	23,2	20,1	86,4	21,2	28,3	133,5	49,3	56,9	115,4
Podlaskie	85,6	80,4	93,9	26,0	30,0	115,4	222,8	241,1	108,2
Pomorskie	64,0	64,8	101,3	29,0	34,0	117,2	185,4	220,2	118,7
Śląskie	28,7	29,4	102,4	22,4	33,2	148,2	64,4	97,6	151,6
Świętokrzyskie	34,9	42,0	120,3	20,0	28,3	141,5	69,6	119,0	170,9
Warmińsko-mazurskie	89,0	83,1	93,3	25,3	35,5	140,3	224,8	294,6	131,0
Wielkopolskie	235,5	251,8	106,9	32,1	37,4	116,5	756,6	941,2	124,4
Zachodniopomorskie	52,7	49,9	94,7	30,4	32,1	105,6	159,9	160,2	100,2

Tabl. 19. Mieszanki zbożowe ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	1543,7	1505,2	97,5	21,9	28,3	129,2	3379,0	4257,4	126,0
Dolnośląskie	30,5	25,5	83,5	22,9	29,2	127,5	69,9	74,2	106,2
Kujawsko-pomorskie	112,7	100,4	89,1	24,6	30,4	123,6	277,3	305,6	110,2
Lubelskie	146,2	154,9	105,9	19,0	26,3	138,4	277,7	407,1	146,6
Lubuskie	22,8	23,3	102,5	15,4	25,7	166,9	35,1	60,0	171,1
Łódzkie	163,6	157,5	96,3	21,6	29,4	136,1	353,0	463,3	131,2
Małopolskie	47,2	45,2	95,9	24,0	30,1	125,4	113,3	136,1	120,1
Mazowieckie	226,4	246,0	108,6	20,5	25,7	125,4	464,9	632,5	136,0
Opolskie	35,5	34,4	96,9	30,9	35,0	113,3	109,5	120,4	109,9
Podkarpackie	48,5	46,7	96,3	22,7	29,0	127,8	110,1	135,5	123,1
Podlaskie	205,4	207,3	100,9	20,2	25,9	128,2	415,0	536,2	129,2
Pomorskie	59,9	53,2	88,8	22,2	28,2	127,0	133,2	149,8	112,5
Śląskie	35,5	33,3	93,8	23,2	30,7	132,3	82,6	102,2	123,7
Świętokrzyskie	45,1	46,8	103,7	19,7	26,8	136,0	88,8	125,3	141,1
Warmińsko-mazurskie	100,7	87,2	86,6	22,4	27,2	121,4	225,2	237,0	105,2
Wielkopolskie	230,2	217,4	94,4	23,9	32,0	133,9	551,1	696,4	126,4
Zachodniopomorskie	33,5	26,1	77,8	21,6	29,1	134,7	72,3	75,9	105,0

Tabl. 20. Rzepak i rzepik ogółem

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	623,9	796,8	127,7	26,5	26,7	100,8	1651,5	2125,0	128,7
Dolnośląskie	84,5	105,2	124,6	28,5	25,4	89,1	241,0	267,4	111,0
Kujawsko-pomorskie	79,7	103,7	130,1	26,4	29,5	111,7	210,4	306,0	145,4
Lubelskie	28,6	48,6	169,9	23,1	20,8	90,0	66,0	101,3	153,5
Lubuskie	18,7	25,8	138,1	24,3	29,1	119,8	45,5	75,0	164,9
Łódzkie	11,5	17,0	147,4	21,1	22,1	104,7	24,3	37,4	154,1
Małopolskie	3,0	4,1	137,0	27,6	29,1	105,4	8,3	11,9	144,5
Mazowieckie	21,2	25,2	118,9	25,6	29,3	114,5	54,2	73,9	136,3
Opolskie	64,3	78,7	122,5	28,9	30,3	104,8	186,0	238,6	128,3
Podkarpackie	11,6	17,0	147,2	21,7	19,7	90,8	25,0	33,5	133,7
Podlaskie	3,9	4,4	111,9	19,2	21,0	109,4	7,5	9,2	122,2
Pomorskie	51,3	54,4	106,0	28,2	28,2	100,0	144,5	153,2	106,0
Śląskie	15,0	20,1	134,1	26,0	24,1	92,7	39,0	48,4	124,3
Świętokrzyskie	4,1	8,3	205,3	21,3	23,7	111,3	8,6	19,7	228,0
Warmińsko-mazurskie	56,1	66,5	118,4	23,5	21,1	89,8	131,8	140,1	106,3
Wielkopolskie	83,7	112,9	135,0	29,1	28,5	97,9	243,4	322,3	132,4
Zachodniopomorskie	86,8	104,7	120,7	24,9	27,4	110,0	216,1	287,0	132,8

Tabl. 21. Ziemiaki

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	597,2	569,6	95,4	150	207	138,0	8982,0	11791,1	131,3
Dolnośląskie	29,5	30,1	102,0	167	234	140,1	491,6	703,4	143,1
Kujawsko-pomorskie	27,1	24,8	91,5	159	226	142,1	431,1	560,6	130,0
Lubelskie	49,3	47,6	96,5	155	200	129,0	763,8	949,8	124,3
Lubuskie	12,1	12,7	104,7	108	204	188,9	131,0	258,8	197,5
Łódzkie	60,8	63,3	104,1	142	228	160,6	866,0	1444,0	166,8
Małopolskie	44,8	50,1	111,9	150	177	118,0	671,7	888,8	132,3
Mazowieckie	99,7	82,3	82,5	135	201	148,9	1343,6	1656,1	123,3
Opolskie	12,8	12,0	94,0	169	227	134,3	216,1	273,3	126,5
Podkarpackie	54,7	54,0	98,6	157	199	126,8	859,3	1076,5	125,3
Podlaskie	30,8	25,8	83,9	147	196	133,3	452,1	505,0	111,7
Pomorskie	31,4	30,9	98,4	178	217	121,9	558,2	671,0	120,2
Śląskie	18,1	16,9	93,5	151	212	140,4	273,0	358,6	131,4
Świętokrzyskie	30,1	29,6	98,4	150	176	117,3	451,4	520,7	115,3
Warmińsko-mazurskie	15,0	14,1	94,2	152	197	129,6	227,6	278,4	122,3
Wielkopolskie	54,5	50,8	93,3	153	225	147,1	831,1	1144,0	137,6
Zachodniopomorskie	26,7	24,6	92,4	155	204	131,6	414,4	502,1	121,2

Tabl. 22. Buraki cukrowe

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia w tys. ha			Plony z 1 ha w dt			Zbiory w tys. ton		
	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100	2006	2007	dynamika 2006 = 100
POLSKA	262,0	247,4	94,4	438	489	111,6	11474,8	12087,8	105,3
Dolnośląskie	26,8	24,1	89,8	428	465	108,6	1145,4	1119,2	97,7
Kujawsko-pomorskie	41,5	41,4	99,7	469	473	100,9	1948,3	1957,7	100,5
Lubelskie	39,1	35,6	91,1	411	509	123,8	1606,0	1811,5	112,8
Lubuskie	3,3	3,2	98,7	304	460	151,3	98,9	147,8	149,5
Łódzkie	9,3	8,6	92,6	399	460	115,3	370,3	395,2	106,7
Małopolskie	1,4	1,2	85,3	471	471	100,0	66,2	56,5	85,3
Mazowieckie	23,5	21,9	93,0	433	496	114,5	1020,0	1085,3	106,4
Opolskie	19,5	17,8	91,6	479	518	108,1	931,3	922,9	99,1
Podkarpackie	5,0	5,6	111,6	487	458	94,0	242,5	254,8	105,0
Podlaskie	4,9	4,6	93,7	493	494	100,2	243,3	228,4	93,9
Pomorskie	10,9	10,5	96,7	469	507	108,1	509,5	533,5	104,7
Śląskie	2,1	2,0	92,6	498	489	98,2	106,8	97,0	90,9
Świętokrzyskie	8,7	7,3	83,0	407	533	131,0	355,7	386,5	108,7
Warmińsko-mazurskie	4,4	4,0	92,2	494	504	102,0	216,8	203,8	94,0
Wielkopolskie	50,4	48,6	96,5	431	480	111,4	2171,3	2334,0	107,5
Zachodniopomorskie	11,3	11,1	98,0	392	500	127,6	442,6	553,6	125,1